

(-) BECSENGETÉS – a napló felcsapása...

Az Életiskolába 1959-ben íratlak be anyakönyvileg. A hatvanötödik évfolyamot járom. Egyes helyzetekben derekasan megálltam a helyem, de jellemzően a nagy átlagot hoztam, néha botladoztam. Ha egy úszásra képtelen ember belekerül a mélyvízbe, teljesen mindegy, hogy tud-e úszni, vagy nem: valahogyan partot kell érnie. Az Életiskolában a vízbefulladás nem alternatíva.

Mit tudtál kezdeni az élettel? – ez a vizsgakérdés.

Az önálló életképtörténetek vegyesen követik egymást, összességükben egészet alkotnak.

Nem látó éveim felidézése során magamat látó képességgel ruháztam fel, mert továbbra sem a megváltozott állapotom alapján gondolok magamra. Az emlékek címsorában szereplő évszámok néha jelzésértékűek.

A kétszeri látásvesztés időpontjai: 1984 és 1990.

Hangalapú kulturális weblapom: remlac.hu

* * *

1. A KŐ TÖRTÉNETE – töredékes (1968)

A mi grundunk több focipálya méretű gazos síkságként terült el az Árpád híd tövében. Indiántól a katonáig mindenféle hős gyűjtőhelye – éles szemű történészek édenkertje lehetett volna. Egyik nap pallók, téglarakások és tucatnyi Csepel teherautó jelent meg, az időutazásra mindig készen álló terület szélében. Három dán típusú lakóházat fognak ide építeni – tudtuk meg. A kreatív múltidéztet felváltotta, a jelen fejleményeinek előttünk még rejtélyes titka. Három gigászi méretű gödör készült alapnak, de minket a főútvonaltól legtávolabbi érdekelt.

Pénteken sulis után siettem megnézni, az építkezés folyamatának legújabb eredményét. Az iparvágány melletti gödör szélében többen is ácsorogtak, odasiettem. Erőtől duzzadó behemót nagy kő terpeszkedett benne, melyet tolólapátjával megállás nélkül püfölt a munkagép. A láncalpas kéményéből füstpamacsok gomolyogtak az ég felé. Hiába a sok gypálás, a kőkorszaki szaki kemény kobakja rendületlenül állta az ütleget: a televízióban ekkoriban láthattam Muhammad Ali és Joe Frazier világra szóló bokszeccseit. Besötétedett. A munkagép homlokát törölgetve, megszégyenülve felcammogott a gödörből, és álomra hajtotta a fejét. Naná, hogy szombat délelőtt is odaigyekeztem. Kis túlzással élve, a fél lakótelep családotól az üreg szélében zsibongott. Bár senkivel nem egyeztettem, de mindenki a vágány üledéknek drukkolhatott. Tovább folyt a csihi-puhi. Egy-két kisebb darab levált róla. Ennek ellenére derekasan állta a sarat. A bennem duzzadó cérnavékony erőt barátomba plántáltam. Lelkünk kezdett összeformni. Késő délután kissé leizzadva, de büszkén mentem vacsorázni. Jött a vasárnap, meg az eddigi földgépnel egy jóval izmosabb kolléga. Megtörtént a sportszerűtlenség csúcsa. Ketten mentek egy ellenébe. Mindkét erőgép kéménye vastagon okádta a koromfekete

füstöt. Nemcsak a földtörténeti korokat megélt kő repedezett és váltak le egyre nagyobb darabok róla, de a lelkem is egyre több sebből vérzett. Nem akartam ott lenni a szégyenteljes ravatalon, magamba szívtam az őskövület teljes valójának gígaszi erejét, hátraarcot tettem, és hazakullogtam.

2. HAMVÁBÓL KELT ÉLETAJÁNDÉK – ötvenöt év (2023)

A nyolcadikon lakó kisleányhoz egyszer mentem fel játszani. Rakosgattuk az építőkockákat – mindketten építettük a távoli jövőt. A szobába halkán befordult az édesanya, és kedvesen megkért, hogy menjek haza, mert nemsokára megérkezik a férje, aki a lakásban magukon kívül mást nem kíván látni. Elkészöntem a háziaktól, és csendesen betettem az ajtót magam után. A továbbiakban az utcán vagy a lépcsőházban véletlenszerűen találkoztunk össze az asszonnyal. A kölcsönös köszönésen túl néhány panelmondat is elhangozhatott ilyenkor.

Ötven évvel később világkörűli hódító útjára indult a Covid19. Feleségemmel megbeszéltük, hogy a liftajtóra hirdetményt ragasztunk, és a házban lakó idősek számára felajánljuk segítségünket a bevásárlásra. Csupán a nyolcadikon lakó asszony jelentkezett. A kapcsolatfelvételre a lift előtt került sor. Sok mindenről beszélgettünk hosszasan. Váratlanul szóba hozta, hogy az ő édesapja 1929-ben – Kazinczy Ferenc unokájától, Kazinczy Gábortól és annak feleségétől – elsőként kapta meg a Kazinczy-díjat mint költő. Valószínűleg egyben utolsónak is – nyomatékosította. Gratuláltam hozzá, de folytatta: édesapám hamarosan eltávolodott a családtól, így élete az ő számára töredékes. Több verse is csak az emlékezetében maradt meg, néhány meg, megkopott papírlapon. Hazánkban senki nem ismeri a nevét.

– Gyűjtsünk össze minden elérhető anyagot édesapád munkásságáról. Szétnézek a neten, és van egy színházi témá-

ban járatos ismerősöm is. Biztosan maradtak emlékeid róla – ezeket is megbeszéljük. Ha összeáll az anyag, könyvet írok belőle. Rendben van?

Felragyogott a nyolcvanéves asszony szeme, lelkesedésében majdnem a nyakamba ugrott.

Teljesen feldobott a téma. Az első hét kötetem nyolc év alatt jelent meg – ezalatt mindent kiírtam magamból –, utána érdeklődésem a hangok felé fordult. Nem volt könyvöttem, így hát ez az ölembe hullott.

Napi kapcsolatba kerültünk. Mindkettőnkről lerítt a lelkesedés. Ekkor még csak halványan sejtettem, hogy mibe nyúltam bele.

Idővel az asszony elhunyt fiútestvérének lánya is bekapcsolódott a nagypapa emlékének dokumentálásába. A lakásán évtizedek óta megbújt egy porosodó papírdoboz, melynek csak sejtette tartalmát: szerencsére azt találta benne, amire gondolt. A személyes visszaemlékezésen és a fellelt verseken túl már egy teljes színdarab, valamint próza is gazdagította a rendelkezésemre álló dokumentációt. A gyarapodó ismeretanyag miatt – ami még így is csak töredékes – háromszor kezdtem bele a könyv megírásába.

Nem is gondoltam volna, hogy mindezt igazi életajándékként fogom megélni. Nem a könyvírás miatt – ugyanis idővel az másodhegedűssé vált. Az asszony lelkében az apa hiánya mélyen fájó, begyógyíthatatlan sebet ütött. De mivel egész életén át szüksége lett volna a szeretett édesapára, ezért magában, magának szellemalakban újratemetette, és egyfolytában lelkes rajongója maradt – mint ahogyan gyermekként. Bár idős korában rátalált a romokban heverő édesapára, és gondoskodott a továbbiakról, lelke ezek után sem tudott megnyugodni. Az ő hőn szeretett édesapja a szellem embere volt – melyet harmincéves korában méltón elismertek – mégis a teljes ismeretlenség homá-

lyába veszett alakja. Emiatt folyamatosan vérezhetett a szíve – az édesapa fennmaradt verseit kívülről fújta. A nagy családban rajta kívül senkit nem érdekelt a sajgó lelke. A kora és az egészségi állapota egyre csak koptatta testi erejét – de apja iránti nagyrabecsülése parázson tartotta költő alakjának felvirágoztatásában.

Egy év alatt készült el a kézirat. Kérésemnek megfelelően a család mindkét tagja aprólékosan átnézte a sorokat, és közösen jóváhagyták. Úgy éreztem, elkészült az összegző mű, a továbbiak már nem annyira érdekesek számukra, pedig tudtam: az asszony egészsége korántsem makulátlan, az unoka pedig a teljesen lerobbant édesanyja ápolásával van elfoglalva. Az alaposan megváltozott gazdasági és könyvpiaci helyzet miatt teljesen kilátástalannak tűnt a kötet megjelentetése. Lényegében letettem róla. Két év elteltével mégis ráterelődött a gondolatom. Felhívtam egyik ismerősömet, akinek szintén több kötete megjelent már. Ő javasolta azt a kiadót, melynek vezetője a hangalapú kulturális honlapom tárhelyét évek óta jutányos áron biztosítja számomra, további céges támogatással megfejeelve. Az üzlet megkötetett.

Karácsony előtt becsengetett hozzám a postás – hozta a példányokat. Igazi örömet éreztem, mondhatnám, elkapott a boldogságérzet. Felhívtam az asszonyt, aki szerencsére otthon tartózkodott, és már indultam is a két kötetet magában rejtő díszes tasakkal. Már az ajtóban átadtam a csomagot, de ő a lakásba beljebb tessékelésemmel volt elfoglalva. A nappaliban egymással szemben ültünk – ölében tarthatta az ajándékot.

– Tudod, Lacikám – kezdte –, annyit gondoltam rád, hogy mennyi energiát és munkát tettél bele a kézirat elkészítésébe, mi meg eltűntünk, de ismerheted az okokat. Nem is tudom, hogyan köszönjem meg a lelkesedésedet, az irán-

tunk való jóindulatodat. Nekem fontos az édesapám, de fogy az erőm. Van, hogy napokig ki sem teszem a lábamat az utcára – és váratlanul elhallgatott.

– Szoktál még írni? – kérdezte kis idő után.

– Néha előfordul – feleltem sajátos mosolyom kíséretében.

Hallottam, amint az ölében lévő tasakba belenyúl az asszony és onnan kiveszi a *Magyar Don Quijote* című kötetet – ez a pillanat mindent megért számomra. Hosszú ideig tartó csend állt be – ekkor én az asszony pillanatnyi élethelyzetébe való beleérzés voltam. A belőle feltörő örömkönnyek töltötték be a lelkemet.

3. TÁVIRÁNYÍTÁS – szürkeállomány (1997)

A sikeres csepeli vakvezető átadóvizsga után hazatértünk a német juhással. Pontosabban, én hazatértem, ő meg jött velem az új otthonába. Az első hónap mindkettőnk számára telis-tele volt újdonsággal. Eltelhetett egy kerek esztendő is, mire a másikat kiismerve, megértve és elfogadva, egymásra találtunk.

Dolga intézése közben öt méter hosszú futópórázzal gazdálkodhatott Kicsi. Én a járda bal szélén haladtam, ő a fűvön kóricált. Megfeszült a zsinór, a pergő csilingelését a továbbiakban nem hallhattam. Az előállt helyzetről készségesen felvilágosított egy járókelő, de addigra már kiokoskodtam a szituációt: a hosszúpóráz zsinórjával felcsavarta magát egy fára a kutya. A figyelmes férfi felajánlotta a további segítséget, de azt udvariasan megköszönve nem kértem. Tudtam a dolgom.

– Fordulj, balra!

Ha nem is az első vezényszóra, de némi lamentálás után megtette. A zsinór lecsavarodott a fáról. Örömmel futott hozzám. Éreztem rajta, hogy a malőr miatti feszültség szép lassan elillan belőle.

A következő helyszín a Börzsöny-hegység tisztása. Labdát dobáltam a szukának. Boldogan rohant utána, elégedetten kapta a szájába. Szép vagy nem szép, de a gömbölyű zsákmányt gyakran nem akarta visszaadni. Elvárta volna, hogy előbb kergessem meg, úgy szerezzem vissza. Na, még csak az kellene!

A következő dobás után eltűnt a labda a sűrű zöld bokor mélyében. Erről a mellettem álló férfi világosított fel. Gyakorlatias ember lévén már mondta is, hogy a vakvezetőhöz képest milyen irányba keresendő a laszti. Irányszavakkal a bokorhoz navigáltam, majd vele szembe helyzetbe állítottam Kicsit. A fő nehézség ekkor következett be. Rá kellett vennem egy olyan cselekedetre, melynek értelme erősen kérdőjeles lehetett neki. Mivel megbízott bennem, kiadtam a számára furcsa parancsot:

– Előre!

Jól érződött rajta az izgatott hezitálás, miközben többször is megfordult és rám nézett. Én viszont egyfolytában azt szajkóztam a tőlem harminc méterre lévő Kicsinek, hogy:

– Előre!

Nagy sokára elszánta magát. Kétharmad részig eltűnt a bokorban, de utána szájában labdával került elő. Az íjból ki-lőtt nyíl sebességével rohant vissza hozzám. Aki őt akkor látta önfeledten örülni, soha nem feledi.

4. VÁGYÁLMOK – bejött (1967)

Az embert idővel megtanítja az élet, hogy nincs lehetetlen. Kora nyári délután. A lakóház hátsó frontja napfényben fürdött. A beköltözés utáni években a lakók lejártak a hátsó kapuhoz, ahol a férfiak lábteniszeztek, az asszonyok beszélgettek, miközben fél szemmel ránk sandítottak, játszó gyerekekre. Alakult, formálódott a lakóközösség.

Idill a javából.

Az első emeleti lakás ablakából ketten is kinéztek. Jól ismertem őket, mert mi is az elsőn laktunk, csak a Váci út felőli oldalon. A pillanat hatása alá kerültem. Váratlan gondolat futott át a fejemben: milyen jó lenne egy olyan sokablakos lakásban lakni, vagy éppen abban, ahonnét Marika néni és az anyukája integet. Kicsit elmélázhattam rajta, majd mentem játszani.

Középiskolás koromban más idea jelentkezett: milyen jó lenne, ha felnőttként nem kellene dolgoznom, és annyi pénzem lenne, amiből kényelmesen megélhetnék. Egész életemben kedvemre tehetnék. Ez a gondolat is hamar kiillant a fejemből. Még egy lottó főnyeremény is kevés lett volna a megvalósításhoz: annak esélye pedig lényegében egyenlő a nullával. Érettségi után munkába álltam, idővel a tanácstól átmeneti szobakonyhás lakást kaptam, öt évvel későbbre pedig öröklakást ígértek: elégedett lehettem sorsom ilyen alakulásával.

* * *

Ám nagy zsugás az élet, újraosztotta a lapokat. Másodszorra is, immár véglegesen elvesztettem a látásomat. Ez alatt a sokablakos lakásból az első lakók kihaltak, árulta az örökös. Ez kapóra jött. Ugyanis a zuglói öröklakásból szüleim lakásának közelébe szándékoztam költözni: sikerült. A látásvesztés magában hordozta a végleges leszázalékolást: rokkantnyugdíjas lettem. Mivel a munkavállalás kérdése nem vetődött fel bennem, mert az önmagam rehabilitációján alapuló felismerés rávilágított a kötelező tevékeny életmód követésére – ezzel mind a mai napig nincs is gondom –, ezért a nap huszonnégy órájával szabadon rendelkezhettem. Azóta az újraosztott lapokkal kell játszani.

5. NEM HAGYTAM MAGAM LERÁZNI – szeretek gondolkodni (2008)

Újdonsült szemüveges barátomat megkértem, hogy egy konkrét helyre menjünk el túrázni. Miért igen, miért nem, de ő erre a következőt felelte:

– Én már voltam ott, mondjál egy olyan helyet, ahol nem jártam! – lehet, hogy ezzel a faramuci válasszal akart lerázni.

Nem adom olcsón a bőrömet. Komolyan elgondolkodtam: vajon honnan tudhatnám, hogy hol nem járt még? Aki gondolkodik, előbb-utóbb jut valamire. Kezdett egyre jobban izgatni a megoldás.

Elsőre az általános iskolai földrajztérkép Magyarországot bemutató oldala jelent meg lelki szemem előtt. Hosszasan elkalandozott a fantáziám: nem jártam Záhonyban, de Szentgotthárdon sem. Milyen jó lenne ezt az irdatlan távolságot megtenni. Később bevillant, nem voltam Hegyeshalomban sem. A távolságadatokat képes voltam nagyjából megsaccolni. A lendületet kapott észkerék tovább pörgött. Amennyiben Hegyeshalomból továbbsétálnánk Battonyára, onnan nincs is olyan messze a kiindulópontnak kigondolt Záhony. Egy nekirugaszkodással bejárhatnánk az egész országot. A csáberő bűvöletébe kerültem. A részletek kidolgozásába fogtam. Végül a következő letisztult feltételrendszer fogalmazódott meg bennem: Záhonyból indulunk, az orunk után irányba haladunk, ami azt jelenti, ahol befejeződött az előző túra, onnan folytatódik a következő. Az országjárás során csak egyszer keresztezhetjük utunkat. Valamelyik Duna hídon lesz a metszéspont. Erre a Pentelei híd adódott.

A szemüveges haver sűrűn pislogott az ötlet hallatán. Nemet nem mondhatott, mert lényegében korlátlan szabadságban vált tervezhetővé az egész ország területére kiterjeszthető természetjárás. Hamarosan a részleteket egyeztet-

tük. Havonta egy alkalommal kelünk útra. Két- vagy háromnapos távokra készülünk. Kitűztük az indulás dátumát: 2008. május 31.

Záhonytól Hortobágy településig kettesben róttuk a távot. Utána mások is csatlakozhattak hozzánk. A Dunát a Pentelei hídon kereszteztük. Az előre eltervezett túrák mindegyike a kitűzött időpontban megvalósult. Öt év múlva, 2013. április 30-án érkeztünk vissza Záhonyba.

Az ötvenöt túra alkalmával több mint háromszáz településen jártunk, megtettünk 3179 kilométert. Az összes megyét érintve bejártuk az egész országot. A „Magyarországi 8-as”-ról teljes körű dokumentáció készült: ötvenöt hangfelvétel, ugyanennyi rövid írásos emlékeztető, tízezernél több fénykép és egy digitális térkép.

Szemüveges barátomnak megadatott az a példa nélküli kiváltság, hogy a folyamatos előrehaladás következtében egyvégtében láthatta az országot. Kicsit sajnálom, hogy bár én is megtettem a távot, ez az életre szóló élmény nekem nem adódhatott meg: ennél nagyobb bajom ne legyen.

6. HÚSZ FORINT – duplán megérte (1976)

Középiskola. Farsang ideje lehetett, mert a lányok közül többen is együtt, maskarában terveztek az osztálybulira érkezni. Gondoltam egyet, rádobok még egy lapáttal, nőnek öltözve egyedül fogok beállítani. Közhírré tettem, mire az egyik lány erős hitetlenkedéssel kételkedett benne. Mivel nemének nagyobb darabja volt, kölcsönkértem tőle egy szoknyát és egy harisnyát, melyet másnap behozott. Még mindig nem hitt nekem, ezért kénytelen voltam komolyságot bizonyítani:

– Fogadjunk húsz forintba, hogy nőnek öltözve és egyedül fogok érkezni!

Ekkortájt pontosan ennyi volt a heti zsebpénzem, nem lehetett kukoricázni. Egyébként is, komolyan gondoltam a dolgot.

Szombat délután a tervet előadtam a szüleimnek. Nagyot nézett anyukám, de a kért kellékeket szó nélkül kezdte előszedni a szekrényből: fejkendő, melltartó, szivacsok meg miegymás. Elkezdődött a fiúból lánnyá átváltozás kendőzetlen folyamata. A vége felé csak megszólalt anyukám:

– Te tényleg így akarsz a suliba bemenni?

Elkészült a félhosszú hajú Laci cicababa. Percenként kinéztem az ablakon, vajon mikorra várható a 84-es busz. Sokan váraoztak a megállóban, gyorsan indultam. Amikor kiléptem a kapun, az orrom előtt húzott el a járat. Kezdtém magamat kényelmetlenül érezni: fejemen kendő, rajtam kabát, de alóla kilógott a szoknya alja, abból meg a harisnyába bújtatott szőrös lábam, amely férficipőben végződött. Negyed óra! – ájuldoztam. A buszmegállóban parkoltam le, de hamar megvilágosodtam: jöhetnek ismerős arcok, akik kapásból hülyének fognak vélni. Gyorsan behúzódtam a kapualj védelmébe. Érkezett egy ismerős fiú, kimeresztett szemmel hosszasan rám bámult, de szerencsére szó nélkül továbbment.

Mentőövként érkezett a busz. Felszálltam a hátuljába, de ott csak a közepén lévő függőleges kapaszkodórúdnál volt szabad hely. A velem szemben álló fickónak majdnem kiesett a szeme. A következő megállóban a hátsó ablaknál lévő egyik hely felszabadult, már ugrottam is oda. A helyzet mindössze annyit változott, hogy immár nem az utastársakat riogattam kétes látványommal, hanem a busz mögött autójukkal közlekedő sofőröket. Valamennyire mégiscsak konszolidálódott kényelmetlen helyzetem. A Május 1 mozinál örömmel ugrottam le a csuklósról. Nem a Mártírok útján, hanem a zegzugos mellékutcákban szedtem a lábamat.

Amikor befordultam a sulis utcájába, az ablakban lógó fiú hírül adta a többieknek:

– Nőnek öltözve jön az angyal földi!

Mire beléptem a kapun, a fiúk már ott legyeskedtek körülöttem. Jöttek a zsírosabbnál zsírosabb ajánlatok, de egy laza mozdulattal félretoltam őket. Az emeleti osztályterembe lépve lett csak igazi szájtátás a lányok körében. Egyikük megvádolt, hogy biztosan a fiúmosdóban öltöztem át. Körém csoportosult az egész osztály, mindenki nevetett. A fiúkat a melltartó és a szoknya alatti részek egyre jobban kezdtek érdekelni. Szemtelenebbjüket keményen megfenyegettem. Négy lány közösen érkezett, kuktának, ördögnek, matrónának és kéményseprőnek öltözve, de az egyszemélyes merész attrakcióval az orruk előtt halásztam el a jelképes pálmát. Eközben valaki elszaladt a tanáriban tanyázó osztályfőnökért. Nagy sebbel-lobbal érkezett a pedagógus, és már az ő szája is a füléig szaladt. Véget ért a cécó, elmentem a mosdóba átöltözni. Visszajöve a szoknyát és a harisnyát visszaadtam a lánynak, aki nyújtotta a húszast.

– Kösz, nem kell! Költsd inkább fagyira!

7. MIÉRT - amilyen az adjonisten (2018)

A solymári téglagyártól Dobogókőre a kéken, a pirosan, a sárgán, majd jelzetlen útvonalon, legvégül pedig a kék keresztben tartottunk Katival. A kora reggeli fagyot langy váltotta fel, a száraz talajt előbb kissé saras, majd havas, legvégül tükörjég fejelte meg. Minden tekintetben változatos arcát mutatta a februári természet. Megelégedetten várakoztunk a buszmegállóban.

A távolsági járással Pomáz felé tartottunk. Útközben felszállt egy hatvanöt körüli hölgy, aki a négyes ülésen, velem szemben helyet foglalt. Előbb a másik oldalon üldögélő fér-

finál érdeklődött turistaútja felől, majd felém fordulva minden átmenet nélkül megszólított:

– Szépen meg van borotválkozva! – kezemben ott volt a fehér bot.

Majd rögvést hozzatette:

– Biztosan a felesége borotválta meg!

Szívesen mesélek a nem látásról, mert valóban érdekes élethelyzet, és a látók számára kissé hátborzongató lehet. Bár arcomról nem volt leolvasható a hölgy második megszólalása után bennem megjelenő gondolat, higgadtan megszólaltam:

– Miért, magát talán a férje szokta borotválni?

8. KÉPEMBE ÜVÖLTÖTT TORKASZAKADTÁBÓL

– libabőr (2009)

Hihetnénk, egy ilyen nagyvonalú gesztust a kárvallott csak egy hozzá közelálló személynek tesz meg. Az igaz, hogy a képembe üvöltő teremtes alig két méterre tartózkodott tőlem, de hogy máskülönben mennyire állt közel hozzám, az más kérdés.

A jól öltözött és ápolt hölgy indiai származású. Ő már itt született. Apjával és fiú testvérével éltek együtt. Zöld színű, hidegen sütő szeme sok mindent elárult a középkorú hajadonról. Öltözéke az utolsó divat szerinti kifogástalan modell – a lányok és asszonyok irigyelhatték is érte.

Vacsora idején kerestem fel. Baromfi illatozott előtte. Egyfolytában morgott, de ez engem nem idegenített el tőle. Kimondottan kedvemre volt a nagysága. Rám sem hederített, én viszont teljesen odavoltam érte. Teltek-múltak a percek, mindketten felajzva vártuk a fejleményeket. Eközben nem kerültünk közelebb egymáshoz. Én mindenre készen álltam, ő hason feküdt. Nem hívott maga mellé. Éreztem, patt helyzet alakult ki. Kissé megbiccentettem a fejemet.

Erre fel, az orra előtt illatozó vacsora megmozdult, és szép lassan elkezdett távolodni előle. Az addig kordában tartott izgatottság bőszt méltatlankodásba csapott át. Tized-másodperc alatt talpra ugrott, és torkaszakadtából a képmbe üvöltött.

Életem egyik legvarázslatosabb pillanatát éltem át ekkor. Lábujjamtól a fejem búbjáig ezernyi libabőrtől bizseregtem. A lehető legőszintébb hangján nyilvánult meg – az ilyet mindenki nagyon becsülöm. A jogos, velőtrázó felháborodás miatt a vándorútra indult eledel mozdulatlanra dermedt. Ingerültsége lassacskán alábbhagyott, visszaállt az alaphelyzet. Kikapcsoltam a hangfelvevőt, és megköszöntem a bengáli tigrisek gondozójának kreatív segítségét.

9. ELFUTUNK MAGUNK MELLETT - önmagunkat keresve (2005)

Én is voltam kiskamasz meg nagykamasz, sőt még fiatal felnőtt is – a továbbiakkal most nem hozakodnék elő. Igaz, én is próbálkoztam ezzel meg azzal a megoldással, keresgélve önmagam. Ezek a kísérletezgetések sok sikert nem hoztak a konyhára. Az élet gördített elém egy olyan emberpróbáló kihívást, amelyet hosszú évek következetes és kitartó munkájával sikerült nullszaldóra kihozni. A mai fiatalság is keresi, keresgéli önmagát. Hogyan történik ez a futópályán, az edzőteremben? Mielőtt felfedném a módszert, megjegyzem, a csekély számú kisebbségről lesz szó.

Bömbölő zenei doppinggal próbálnak minél jobb időeredményt kifacsarni magukból a fiatalok. A mobil füldugóját fülükbe tolják, csutkáig felnyomják a hangerőt, és nemtől függetlenül, leszegett fejjel, bőszt bikaként futnak. Ilyenkor se nem látnak, se nem hallanak. Így nem nehéz saját maguk mellett elfutni. Máshol is találkoztam ezzel a technikával. Saját elhatározásból pár éven keresztül én is eljártam a margit-

szigeti hajósegyletbe ergométerezni: fizikai állóképesség javítása céljából végzett edzőmunka az erőgépen, mely az evezés főbb mozdulataira irányul. Ott tapasztalhattam meg – a nálam jóval fiatalabbak között –, hogy bömbölő, vad zenével egyre jobb teljesítményre próbálják sarkallni magukat. Ez a teljesítményfokozó összességében nem káros a sportoló egészségére, de a mellette edző kolléga dobhártyájának és idegrendszerének amortizálására tökéletes.

Nem azért mondom, de én legtöbb esetben – szerintem – magamhoz képest jóval nagyobb hatékonysággal húztam az erőkart, mint önmagukhoz képest a fiatalok. Nem árt tisztában lenni vele, hogy ehhez az edzési formához, leginkább karra, lábra és kitartásra van szükség. Az utóbbival jobban állok.

Én a következő módszert alkalmaztam. A kerek egy órás edzést magamban másodperc sebességgel végigszámoltam, miközben egyenletes, de magamhoz képest intenzív tempóval húztam az erőkart. Mivel hetente edzettem így, és a csapás szám végeredménye mindig egyező volt, sikeresnek tekintettem a módszert. A számszaki eredmény ezernyolcszáz lett, mely annyit tesz, hogy egy-egy csapás hajszálpontosan két másodpercig tartott, méghozzá az egy óra időtartam legelején és legvégén is. A teljes igazsághoz hozzátartozik, hogy a valós eredményt az adott idő alatt elért folyamatkiló-méter-hossz adja meg, amelynek végső számadatát jelentősen befolyásolja a szélkerékre ható légáram nagyságának előzetesen beállított értéke is. Az erőgép szélkerékének messzire elhangzott a hangja, ezt a földszinten tartózkodó ős hajú sportemberek is hallották. A folyamatos és egyenletes zaj beszédes. Felvetették, hogy külföldön van időre történő verseny, amelyen akár el is indulhatnék – a kedves invitálást mosolyogva megköszöntem, mint ahogyan a para-limpia megemléztetését is.

Térjünk vissza a margitszigeti futókörre. Akadnak közöttünk nemtől függetlenül olyan széllel-bélelt alakok, akik futás közben okos eszközüket nyomkodják. A minap egy lány feledkezett bele a kütyüjébe. Régóta nem lehetett kint a szigeten, vagy nagyon belemerülhetett a felhőalapú, szédülletes virtuális világba, mert a futópályán egy olyan részhez ért, amelyet építkezés miatt ideiglenesen pár hete elkordoztak. Szerencséjére, egy vele szemből érkező fiú az utolsó pillanatban hatásosan rákiáltott, így a lány megúszta a korlátra, mosott ruhaként való felcsavarodást. Ez az eset is ékeesen bizonyítja számomra, hogy önmagunk keresése és felépítése akkor történhet meg a leghatékonyabban, ha annak építőköveit magunkból bányásszuk elő. Ez nem könnyű szellemi kihívás, de senki számára nem lehetetlen: mindenkinek legyen meg a maga akarata.

10. CÍM – bizalom (1983)

Enyhén dundi, kissé pattanásos arcú és erősen önbizalomhiányos nagykasas volt a lány. Szakmai gyakorlatát töltötte az élelmiszer áruházban. Igyekezett-igyekezett, de mintha ólomsúly húzta volna minden tagját.

Megkeresett kezében egy papírlappal, és megkért, olvassam el a rajta lévő sorokat. Ekkor tudtam meg, hogy elvesztette az édesanyját, a mostohaanyja pedig olyan karakterű, mint az ilyen témájú mesék negatív főszereplői. Második házassága során az édesapa lába végérvényesen beleragadt abba a bizonyos házi papucsba. Veszve látszott minden. A mostoha már olvasta a szeretetért kiáltó, gyémántcsillogású sorokat, de a címzés téves volt. Én olyan szívhez szóló és meleg hangú verset nem olvastam még, amilyent ez a lány írt a mostohájának. Megdöbbenve adtam vissza a lapot. A lány szóban is elpanaszolta végtelenül sanyarúnak érzett helyzetét, és hogy nővérének új címét elveszítette. Benne

reménykedett valamennyire. Emlékezetemben felrémlt valami. A lánytól elkértem a személyes adatait.

Egy hét múlva, amint ráakadtam az üzletben, sokat mondóan rámosolyogtam. Ezúttal az én kezemben volt egy összehajtogatott lap. Olvasva a rajta lévő címet, a lány vigasztalanul szomorkás arca egyszeriben felragyogott. Há-lálkodva köszönte meg. Újabb egy hét múlva már a nővé-re-való találkozásról számolhatott be. Egyre kedélyesebbé vált.

Hamarosan elkerültem ebből a boltból. Idővel a lány si-keresen befejezte az iskolát, munkahely után nézett. Meg-tudta, hol dolgozom, de azt is, hogy nem én vagyok a nagy-főnök. Ennek ellenére kérésével mégis hozzám fordult először. Amikor elmondtam neki, hogy semmit sem tehetek az érdekében, egy kisebb világ omlott össze benne. Megke-reste az arra illetékes személyt. Hiába. Lassú mozgású, gond-terhes kereskedőre nincs szükség sehol sem. Rossz címre ér-kezett.

11. LÉLEKGYÓGYÍTÓ – lánctalpas ellen (1988)

Ebben az évtizedben szállóvendégnek számítottam a szem-klínkán, testközelből nyílt rálátásom a férfiosztály életére. Magas, vékony testalkatú lány volt az új nővér, pergő, de inkább kemény, parancsoló stílus jellemezte. Munkába, az emeleti folyosóra, olyan miniszoknyában érkezett, hogy ki-vétel nélkül ellenszenvvel viseltettek iránta a betegek. Mun-kuhájja, színétől eltekintve, leginkább báliruhához hason-lított. Ezzel szintén jelentősen túllőtt a célon. Mindegy is, fiatalság, bolondság. Az orrát nagyon magasan hordta. Úgy viselkedett, mintha rabkórházban lennénk, és ő lenne a fő-parancsnok. Taszító hozzáállása engem is kiakasztott.

Szerencsére a magamfajta embernek is van nyelve és hu-mora. A vizsgálóban tartózkodtunk a betegtársakkal, hogy

az ügyeletes doktornő ránézessen a szemünkre. Éppen a szemnyomásom megméréséhez készülődött a férfiszem számára könnyen felejtethető harmincas doktornő. Lendületesen nyílt a folyosó ajtaja. Az egyre közeledő női magas sarkú cipő kopogása felverte az osztály békebeli csendjét. Mindezt meghallva, hangosan megjegyeztem:

– Megérkezett a lánctalpas!

A doktornő lelkének gyógyírként hathatott a megjegyzés, mert a szemnyomásmérés közben erőteljes nevetés bugygyant ki belőle, emiatt a mérést kénytelen volt felfüggeszteni. Eközben a mindenki kedvence nővérke belibbent a vizsgálóba, hogy az onnan nyíló ajtón át a nővérek öltözőjébe juthasson. Hálás szemmel rám nézett a doktornő, és magában mosolyogva megmérte a szemnyomásomat.

12. TÚRAVEZETŐ OLDALCSAPÁSA – egyenes út helyett (2004)

Az első teljesítménytúránkon, a Budai trappon vettünk részt a vakvezetővel. Havas februári nap. A Piliscsabától Budapest harmadik kerületébe tartó út a célíg harminc kilométeren át kacsaringózik, közben ezer méter szintet kell megmászni. Négyen alkottunk csapatot. A táv egy részét a hámba fogott német juhással tettem meg. A többit a társak felkarját érintve, vagy menethangjukat alapul véve követtem őket. A Nagykovácsi közelében lévő ellenőrzőpontnál, a Vörös pocsolyásnál a pecsétet az igazolólapra a szolgálattevő túravezető nyomta rá: mellette ott rotyogott a bográcsba való. Pár szó, és már mentünk tovább. A megjelölt időhatáron belül érkeztünk célba, így magunkénak tudhatuk az első teljesítménytúrát.

Másnapra tovább hízott a hó. A Pilisben leszálltunk a távolsági járatról. Az előző nap bográcsoszó férfi volt a túravezető. Nem egyszerű kihívás a harminccentis havat hosszú

kilométereken keresztül taposni. A kutyával a csapat elején voltunk fellelhetőek. Pár kilométer után a hátunk mögött lépkedő túravezető egy hangos állj kiáltott. Felesége lemaradva, utolsónak csatlakozott a bakancsosokhoz.

– A túrakiírás szerint itt most balra kellene kanyarodni – kezdett bele a túravezető –, de mivel velünk van a nem látó Laci, ezért a könnyebb utat választjuk a továbbiakban.

Hangos méltatlankodásba kezdtem, és javasoltam az eredeti útvonal követését. Ám ezt mintha meg sem hallotta volna. Kaptam magam és dühömben úgy meglódultunk Kicsivel, hogy hamarosan jó messzire elléptünk a csapattól. A szemüveges barátom a biztonság kedvéért utánunk eredt – vajon honnan tudhatta volna a német juhász, hogy merre kell menni? Pár kilométer után némileg megenyhültem, megálltunk. Percek múlva megérkezett a csekély számú előőr, középtájon a túravezető, legutolsónak a felesége.

– Nem kell annyira sietni! – szólalt meg felém fordulva a jellemtelen alak.

A rejtély kulcsa csak később csikordult meg a nem létező zárban: áldott állapotban volt az asszony.

13. VEGYESBOLT – damillal szeletelve (1964)

Nem csak az ovi lépcsőházának sajátos illata ragadt meg a fejemben, hanem a falusi vegyesbolté is. Nem kevésbé: a zsákból lapáttal kimért nehézáru, a damillal szeletelt élesztő, az üvegtartóból zacskóba kerülő cukorka, a kannás tej és a plafonról alálógó légycsapda miliője. Ezennel én is nyitok egy magamfajta falusi emlék-vegyesboltot.

Első innen való emlékem óvodás koromból származik. Az udvarban két egymás mellé épített szobakonyhás parasztház nyúlt a kert felé. Lábra és bátorságra kapva felfedezőútra indultam. Először a krumpliverem keltette fel az érdeklődésemet. Bekukkantottam a félhomályban csírázó

gumók közé. Innen a burgonya orromba csapódó mély illata maradt meg. A telek végében apró lak, ahol a suszter nagypapám végtelen türelemmel várta a vékonyka pénztárcájú falubelieket.

A következő évben egy másik portára tértek be velem a szüleim. Nagyobb parasztház, több lehetőség. Tél volt. Vastagon ropogott a tűz a vaskályhában. A macska bebútorozott a tűzhely alá. Nagyszüleimmel minden fontosat megbeszéltem addigra, már úgy hatévesen, valamit kellett kezdeni magammal. Ha a cirmos nem jön ki onnan gyorsan, meg fog sülni, ezt pedig nem akarhatom. Bár eme nemes gondolatok közben valaki piszkavassal megkotorta a tűzteret, de erre akkor még nem terjedt ki a figyelmem. A szenesvödörben megpillantottam a hosszúkás eszközt – ez éppen jó lesz, gondoltam. Megragadtam volna a piszkavasat, de azzal a lendülettel már el is hajítottam magamtól, és égbe kiáltó üvöltést rendeztem a megégett kezem miatt. Más furcsaság is megesett velem. Míg szüleim a háziakkal trécseltek, megunva a semmi beszédet, kimentem a gangra, és hátrafelé sétálva bekanyarodtam a városi kisgyerek számára mindig érdekességeket rejtő kamrába: a fal mellett kredenc, a plafonhoz zsinegekkel rögzített keresztrúdról szalonna és kolbász lógott alá. A fali kampókon a falusi munkavégzés eszközei, a járófelület tele kosárral, üvegekkel. Meg néhány demizsonnal. Leguggoltam a fonott üveg mellé, a fülénél fogva megráztam. Ebben bizony lötyög valami. Az üveg szájából kicuppantottam a parafadugót. Nem voltam nagy borfogyasztó, de orrommal eltéveszthetetlenül ráéreztem illatára. Úgyis annyit mászkáltam, kiszáradt a gigám, jól meghúztam. Talpra ügyeskedtem magam, visszaballagtam a konyhába, ahol kijelentettem:

– Tacika be lú! (Lacika berúgott.)

Jót derültek rajtam a felnőttek, de a nevetés után rám sem hederítettek, ezért fogtam magam és visszamentem a régi jó barátomhoz: rutinosan nyeltem a kortyokat

– Mit csinálsz, Lacika? – szólt rám nevetve a gangról a nénikém. Így buktam le.

Teltek múltak az évek. Élete utolsó nyarán kezembe való ostort készített a nagypapám: városi csordásnak csaptam fel. A falusi ház előtt hatalmas legelő, a kihajtás idején rajta lakmározott a falusiak több száz tehene. Jóba lettem a csordásokkal. Egyikük arra bízott, kezemmel fogjam össze a terelő száját. Nem féltem a kutytól, megtettem, de ő a fogával megkarcolta a kezemet – jót nevetett rajta a csordás. Ez viszont nem tetszett nekem, mert megéreztem, egy felnőtt szánt szándékkal rászédett. Hamarosan fordult a kocka. Delelő idején nekivágtam a legelőnek. Az ivóvályú közelében, a többnyire fekvő emésztő állatokat kikerülve, túlmentem rajtuk. A hátukba érve megfordultam, és az állatsereglet közepén haladva visszaindultam a kútágas közelében szalonnázgató csordásokhoz. Útközben néhány szarvasmarha rám pislantott, de semmi több. Ám egyikük eltéveszthetetlenül nekem tartott: lépéseim számát meghatározta. Hevesen kalimpáló szívvel álltam meg a mit sem sejtő falusi kollégák előtt.

– Te meg honnan kerülsz ide?

Kezemmel a hátam mögé intettem.

– Meg vagy bolondulva? A végén még agyontipor a marha! – és mérgesen talpra pattant egyikőjük.

Mellém lépett, és füstölögve elindult velem a távoli házak felé. Túl voltunk az utolsó marhán is, amikor egy hátba csapással kijelölte a követendő irányt.

Máskor a csorda behajtását néztem. Reggelente én kopogtattam be Vajda bácsihoz a kanna tejért. Imádtam a tehénistálló sajátos illatát. Gyakran ácsorogtam az ajtón belül.

Gyerek voltam, néha csínytevéssel kikezdttem a legszélső marhával: jól érzékelhetően ez nem tetszett neki. Később már az istállóba érkezésemkor felbőgött, lábával kapált. Szóval ott tartottam, néztem a legelőről hazafelé tartó marhákat. Az egyik tehén messziről indította a kocogást. Felém tartott. Ez bizony a Vajda bácsi haragos tehene lehet, és egy vastagabb törzsű fa védelme mögé bújtam: a tehén visszaállt sétára, elballagott mellettem és hamarosan befordult az ismerős udvarba.

14. HIÚSÁG VÁSÁRA – korhatár nélkül (2000)

Az orosz troli nagy terű végében a kapaszkodórúdnál állva utaztunk a vakvezetővel. A következő megállóban felszállt valaki, és a közelünkben lehorgonyzott. Történt, hogy őt a német juhász valamiért elkezdte szimatolni.

– Pfuj! Milyen nyálas, menj innen! – sziszegte orra alatt a matróna.

Alighogy befejezte epés mondandóját, én következtem takart nyájassággal:

– Én az ön helyében kimondottan örülnék a kutya figyelmének, mert előzetesen megbeszéltem vele, ha lát egy csinos hölgyet, feltétlenül jelezze – most éppen ezt tette.

Ami ezt a badarságot követte, még a legmerészebb képzetet is felülmúlta. Bő hetven lehetett a mama.

– Jaj, de szép ez a kutylus! Gyere csak ide, hadd simogassalak meg! – hallhattam elképedve.

Kisvártatva szedelőzködött a nénike. Elindult az ajtó felé, és amíg nem szállt le a troliról, egyfolytában dicsérte a minderről mit sem sejtő Kicsit.

Most nézzük fonák oldalról a jótekonan ható humor áldásosságával. A 79-es troli végállomásán várakoztunk a német juhásszal. Megszokásból még akkor is figyelek, ha nincs különösebb okom rá. Egyszer csak hallom, hogy balról

kopogó női cipő közeledik felém. Kissé kihúztam magam, ebből nagy baj nem lehet. A kutya a bal lábam mellett hasalt. Már csak négy méterre lehetett tőlünk a fiatal hölgy, amikor alig hallhatóan maga elé mondva megszólalt:

– De szép vagy!

A feldobott labdát nem hagyhattam leütés nélkül. Jobb kezemmel teátrálisan megsimogattam az erősen hajhiányos kobakom tetejét – ezalatt éppen elém érkezett a leányzó –, mosolyogva ránéztem, és meleg hangon ennyit mondtam:

– Pedig ma még nem is fésülködtem!

Teli szájjal harsányan felnevetett, hangos derűje mosolyt fakasztott az arcomra. Megzabolázhatatlan kacagását mindaddig hallhattam, míg nem a tőlem húsz méterre lévő sarkon be nem fordult. Mindkettőnk napja megszépült.

15. EXPRESSZ – szavak hitele, hiteles szavak (1991)

Se barátok, se önálló közlekedés: hogyan lesz így barátnő? Fogas kérdés volt: sokat rágódtam, tépelődtem rajta a legелеjén. Szorult helyzetben az embert gondolkodásra, öntevékenységre kényszeríti a sors. Mivel a jövőt továbbra is komplett családban képzeltem el, gyermektelen, látó partnert szerettem volna. De mi lesz, hiszen a vizuális inger hiányában nem látom a nő testét: talán nem is gerjed bennem vágy?

A viszonylag önálló kapcsolatteremtés egyetlen járható útjának az újsághirdetés tűnt, de azt megfogalmazni nem volt egyszerű feladat. Két dolgot tartottam fontosnak. Az egyik, hogy gyengén látónak jelöljem meg magam, a másik pedig a jelige. Végül a „Szavak hitele” és a „Hiteles szavak” fordulatot választottam. Úgy véltem, ha eleve vaknak titulálom magam, az behozhatatlan hátrányba hoz. Mivel az orrom hegyét még épp hogy láttam, a lelkiismeretem tiszta maradt. Csörrent a telefon, de én is válaszoltam hirdeté-

sekre – a beszélőkémme nem volt baj. Ha sikerült randiban megállapodni, gyengén látó voltomra hivatkozva azt javasoltam, hogy a házunk kapuja előtt találkozzunk. Oda egymagam is le tudtam menni, a hölgy érkezésének várható irányába fordultam és vidám arcot vágva várakoztam. Az első percek az ilyenkor megszokott koreográfia szerint zajlottak, majd előálltam a javaslattal: vagy felmegyünk hozzám, és ott beszélgetünk, vagy sétálunk egyet, de akkor hadd fogjam meg a kezéd, mivel beszélgetés közben esetleg elnézem, hol kell lelépni. Mindkét variációra bőven akadt példa.

Ha sétáltunk, az alkalmi partnert egyvalamire feltétlenül meg kellett tanítani: a le- és fellépések pontos jelzésére. Ez pofonegyszerű volt: azt kértem, hogy közvetlenül a szintkülönbség előtt kissé szorítsa meg a kezemet. Ennyi, és nem több. Mivel a környéket már három évtizede ismertem, mindig én mondhattam, merre forduljunk, hogyan térjünk vissza a kapualjhoz.

Így sétálgatva érdekes felfedezésre jutottam. Ha két, egymásban szimpátiát kereső ember először találkozik, és a készítő ok miatt máris kéz a kézben indul valahová, a nő mereven tartja a kezét. Ez a tartózkodás el nem téveszthető jele: nincs benne semmi különös, kivetni való. Séta és beszélgetés közben folyamatosan változik a partnerek viszonya. Ha a nő benyomása negatív vagy semleges, a kéztartása ilyen is marad, de ha a sétapartner felkelti érdeklődését, önkéntelenül is enged a merevségből, a keze ellazul és belesimul a másik tenyerébe. Ez egyáltalán nem tudatos: a nő talán fel sem figyel rá, a partner viszont további térnyerésre használhatja fel az árulkodó jelet – így kovácsoltam ismét előnyt a hátrányból.

Meglepett, hogy az első percek után a hölgyek többsége a lakásban kívánta folytatni az ismerkedést – persze nekem is ez a változat volt a szimpatikusabb. Hogyan is oldottam

meg? Mivel a lépcsőház kapubejárójától mindössze három méterre várakoztam, könnyen eljutottam a lakásba. Addigra már több ezerszer nyitottam a kaput – a kezem magától rátalált a kulcslyukra, és a továbbiakban még ennyire sem hiányzott a látás. Bár közlekedni nem tudtam önállóan, a randikat teljesen egyedül bonyolítottam le. Amikor hidedre fordult az idő, elkértem, és az orrom előtt láthatatlanul megbúvó fogasra akasztottam a hölgy felöltőjét, búcsúzás-kor pedig feladtam rá. Közben is körültekintően viselkedtem. Sosem ültem a hölgy mellé: kissé távolabb, vele szemben foglaltam helyet. Ha a beszélgetés a látásomra terelődött, akkor már nem gyengén, hanem rosszul látónak tituláltam magam. Ha ezt konkretizálni is kellett, kartávolságban elhúztam a szemem előtt a kezemet, és azt mondtam, hogy a kézmozgást még látom. Hogy ezt melyikük miként képzelte tovább, az már az ő dolga volt. Így törtem ki reménytelennek ítélt pozícióból, tértem át az aktív partnerkeresésre.

A találkák sokat hoztak a konyhára. A tapasztalatok hozzásegítettek, hogy önmagamot is mérlegre tegyem. A beszélgetések koreográfiája és időtartama meglehetősen hasonló volt. Egy-egy hirdetéssorozat feladása után egy hónapig bőven akadt dolgom, még hozzá a nekem legmegfelelőbb formában. Amikor ezt elkezdtem, már több mint egy éve nem láttam. A partnert, akire annyira vártam, vágyódtam, egészen más módon találtam meg.

16. EGYRŐL KETTŐRE – mi fán terem a szerelem? (1964)

Ha nem is fán, de bennem minden biztonnyal terem. Ám a fahasonlat mégis jogos lehet, mert a szerelem csírája vagy ősmagja velem együtt jött a világra.

Első kibontakozásának és kiteljesedésének ideje ovis korszakom második felére datálódik. Többek között volt egy Jutka nevű leányzó játszótársam is. Édesanyja helyben, ta-

karítónőként dolgozott. Alacsony, sötét és göndör hajú aszszonyságnak emlékszem rá – egy sokszor megnézett fotó emlékképe alapján. Jutka nevű lánya félhosszú fekete haját viselt. Az óvodát fenntartó üzem kultúrtermében a gyerekeknek bábelőadást tartottak Mikulásra. A nyúl és a farkas vitték a prímet. Én szemüvegben és szájtátva lestem a kataritikus fejleményeket, a mellettem bal oldalt ülő szerelmem pedig aranyos kis fejcskáját a bal vállamra billentve, ujját szopogatva, elmélyülten nézte a mesejátékot. Idill a javából.

Elsős lettem. A középső sor végében ült Zsófi. Szemüveges, kissé duci teremtés, okossága vitathatatlan. Nem hinném, hogy valóban szemet gyönyörködtető virágszál lett volna, de valamiért mégis magára vont a tekintetemet. Óra közben többször is hátrafordultam, hogy láthassam. Egész éven át hevítette a szívemet, aztán elérkezett a nyári vakáció ideje.

Amikor második osztály elején rápillantottam Zsófigra, még a fellobbanó gyufaláng legkisebb szikráját sem éreztem iránta. Egy karikacsapásra mindennek vége lett köztünk.

17. EGÉRFIÚ – tanmese (2006)

Afrika ama kimeríthetetlenül gazdag bölcsőjében született egy egérfiú is. Piciny korában épp olyan volt, mint a többiek. Testvérkéivel cincogva barangolt a bokrok alatt, de hamar kitűnt közülük önzetlenségével. Sohanapján sem volt rest: szívesen sietett mások segítségére. Épp egy ilyen ügyet intézett a dzsungelben, és mivel már régóta nem látta otthonát, megszorozta lépteit. Nem figyelt eléggé a lába elé, belecsúszott valami lyukba, és egy mély üregbe pottyant.

Igencsak megszeppent odalent. Próbálta számba venni sajgó tagjait, de hiába nézegette volna: se lábát, se vállát nem láthatta a sötétben. Vajon mennyire kékült, lilult vagy horzsolódott le?